

امەرىكانىڭ شىنجاڭغا ساياتىن “زاڭ جويا” نى ماقۇلداغاندىغنا باتىل قارسى تۇرامىن

□ ئۇرۇمچى قالاسى ياڭخاڭ مەشىتنىڭ يىمامى مۇختارام شەرىپ

كۆشتەردىڭ جانە شەكارا ۋىشى – سىرتىنداعى “ئۇش ئتۇرلى كۇش” تىلڭ ئىپالىندا، وتكەن ۋىمىر مەزگىلدە ۋىدىنى ئۇشقارى يدەيا شىنجاڭغا سىنالاپ كىرىپ، تارالىپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلۋلارى (وقىعا) كوپ تۇلىپ، جىيى تۇلىپ، شىنجاڭنىڭ قوعام ورنىقىتىلىغنا اۇىر ئىقبال كورسەتىپ، شىنجاڭداغى ار ۇلتتىڭ ۋىمىر ۋىيلى جانداي ەتەنە قارىم- قاتناسىن ۋىبۇلدىردى. قاناتا دا كۇردەلى جاعاداي الدىندا، شى جىيىڭ جولداسىتى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باشلىلىغىندا، اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت “ۋىمىر جاعىنان، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارنا سوققى بەرۇدى يىگەرۇڭكە، ەندى ۋىمىر جاعىنان، الدىن اۋۇ جانە تارىبەلەۇ، جەتەكتەۇ قىزمەتىن يىگەرۇ” گە تاباندى بولپ، شىندىقتى نەگىز، زاڭدى ولىشمە ەتۇگە تاباندى بولپ، زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارنا زاڭ بويىنشا قاناتا سوققى بەرۇمەن بىرگە، قاينارىنان جونگە سالۇدى ورىستەتۇگە باسا ۋمان بەرىپ، زاڭ بويىنشا كاسىپتىك شەبەرلىككە تارىبەلەۇ – باۋلۇ ورتالىغن قۇرپ، ۇشقارلىقتى الاستاۇ قىزمەتىن ورىستەتتى، شىنجاڭدا ۇرتسى 3 جىل زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلۋلارى (وقىعا) تۇلماي، قوعامدىق كەلەلى جاعايدىڭ جارسىمدى، ورنىقتى بولۇنا شىناي كەپىلدىك ەتىلپ، ازاماتاردىڭ نەگىزگى ادامدىق ۇقىغىنىڭ لاڭكەستىڭ، ۇشقارلىقتىڭ زىنادۇۋنا ۇشراماۇنا ەڭ زور شەكتە شىناي كەپىلدىك ەتتى. ورنىقىتىلقتىڭ پايداسى ۇرتسى جارىققا شىقتى، بىلىتىر اۆتونومىيالى رايون ەل ۋىشى – سىرتىنان قايلداغان ساياحاتشىلاردىڭ سانى 150 مىلليون ادام -رەتتەن استى، يىىل شىنجاڭغا كەلىپ ساياحاتاتاعان ادام سانى 200 مىلليون ادام -رەتتەن اسىپ ۇلگىرەدى. جارسىپەلدىقتىڭ، ورنىقىتىلقتىڭ “بىارومەترى” بولغان ساياحات كاسىبى ەلم حالقىنا شىنجاڭ جاقسى جەر ەكەندىگىن تاغى ۋىمىر رەت ايلگەدى.

كوپ جىلىدان بەرى، مەن پارتيا مەن ۇكىمەتنىڭ قامقورلىغن، ايالاۋىن تەرەڭ سەزىنىپ كەلمەن، شىنجاڭنىڭ قوعام ورنىقىتىلغى مەن ەكونوميكالىق دامۇى سىياقتى ئتۇرلى نىستەردە قول جەتكىزگەن زور ناتىجەلەرىنە كۇا بولدىم. سونمەن ۋىمىر ۇاقىستتا، مەن جەكە باسىنىڭ جالىپلىق ساپا جانە جەتىلىم جاعىمدا دا كورنەكتى جوعارىلاۇعا قول جەتكىزپ، ۋىدىنى ۋىلىم ورەمدى جانە زاڭ، زاڭ ەرەجە تانىمىمدى جوعارىلاتىم. مەنىڭ جۇرەگىم باستان – اياق پارتياغا دەگەن العىسى سەزىمەن، مەملەكەتكە دەگەن ادالدىق سەزىمىنە تولى، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شەشمەدرىن باتىل

قولدايمىن، اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنالاستىرۇلارىن باتىل داپەكتىلەندىرەمەن، تىياناتاندىرامىن، ەش بۇلجىماستان پارتياعا العىسى ايتامىن، پارتيانىڭ ۇنىسە قۇلاق اسامىن، پارتياعا ىلەسەمىن. مەن مىنانى تەرەڭ سەزىندىم: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ جانە ۇلى وتانىنىڭ كۇن ساينىن قۇددەرتتەنۇى بولماسا، ۋىمىزدىڭ بۇنىڭكى باقتىتى تۇرمىسىمىز بىەن جارسىمدى دا ورنىقتى قوعامدىق جاعداي بولماس ەدى. ۋىمىز باستان – اياق وي – سانانى سەرگەڭ وستاپ، تۇمىز ايقىن، تۇرمىمىز بەرىك بولپ، “ئۇش ئتۇرلى كۇش” پەن باتىل كۇرەس جاساۋىمىز، ۇلتىتار نىتتىماعىن بۇلدىرەتىن بارلىق ۋىسوز – ارەكەتتەرمەن كۇرەس جاساۋىمىز كەرەك. داۋىرلەر بويى شىنجاڭدا جاساپ كەلە جاتقان ازامات بولغاندىمىنان، مەن شىنجاڭنىڭ ورنىقىتىلغى مەن دامۇىن ارقانداي ادامنان ارتىق اڭسايمىن، ۋىمىز ۇلتىتار نىتتىماعى مەن ەدىن تاتۇلغىن باتىل قورعاۋىمىز كەرەك. مەن مىناعان باتىل سەنەمىن: ۋىمىزدىڭ كورىكتى شىنجاڭ قۇرۇداعى ەلعا باسقان قادامىمىزعا ارقانداي كۇش كەدەرگى بولا ەلمايدى.

ايتىلىمس شىنجاڭغا ساياتىن ماسەلە ەشقاشان دا ادامدىق ۇقىق، ۇلت، ەدىن ماسەلەسى مەمەس، قايتا زورلىقتى كۇشكە، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ جانە بولشەكتەۋىشلىككە قارسى تۇرۇ ماسەلەسى. قازىرگى شىنجاڭ دا ار ۇلت حالقى نىتتىماقتاسا كىۇرەس جاساپ، رەفورمانىڭ، دامۇىدىڭ جەتىستىكتەرىنەن ورتاق يىگىلىكتەندى، ئتۇرلى نەگىزگى ۇقىقتارى زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتىلدى، حالقى بۇقاراسىنىڭ تابىسى سەزىمى، باقتى سەزىمى، حاۋپسىزدىك سەزىمى زور دارەجەدە جوعارىلادى. امەرىكانىڭ كەيىمىر ساياساتپازدارى امالدىڭ بارىنشا وسەك – اياڭ تاراتىپ، جۇڭگو ۇكىمەتنىڭ شىنجاڭدى جونگە سالۇ ساياساتىنا جالا چاپتى. ولار ادامدىق ۇقتىتى قورعاۇ جەلەۋىن كوتەرىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ ماسەلىسىندە مەيىلىنىشە قوس ولىشمە قولدانىپ، حالقارالىق ەمورال مەن ادامزات ار – ۇجدانىنا اۋىر دارەجەدە قايشىلق جاساعان سۇرۇقچىلىق جاعىندا تۇرىپ، لاڭكەستىك قىمىلداردى رىقىنا جىبەردى، جەلىكتىردى. امەرىكانىڭ ايتىلمىس شىنجاڭغا ساياتىن “زاڭ جويا” سى ادامدىق ۇقتىتى جەلەۇ ەتىپ شىنجاڭدى بىلىقتىرىپ، ۋىمىزدىڭ ۇلى وتانىمىزدىڭ دامىپ، قۇددەرتتەنۇىن شاۋجايلاۋعا ۇرندى. مۇنى شىنجاڭداغى ار ۇلت حالقى استە قۇبىتاميدى، الدانىپ قالۇى ۋىتپتى مۇمكىن مەمەس.

امەرىكا جاقنىڭ قاسكۈنەمدىگى، تۇبىندە، جەڭلىسكە ۇشرايدى

□ ۋىشان اۋدانى ۋىشان قالاشىعى تەتىر قىستاعى مەشىتنىڭ خاتىيىى باكرى مامۇت

جاپۇ ەسەپتەلەدى. مەن كىشكەنتايىمان شىنجاڭنىڭ ۋىشان اۋدانىندا جاساپ كەلمەن، جاڭا جۇڭگو قۇربلغانان، اسىرەسە، رەفورما جاساعاننان، ەسلىك اشقاننان بەرى شىنجاڭ ەكونوميكاسىنىڭ قارىشتاپ دامىغاندىغىن، حالقى بۇقاراسىنىڭ باقتىتى تۇرمىسى كەشىرىپ جاتقاندىغىن ۇز كوزىمەن كوردىم. وتكەن ۋىمىر مەزگىلدە، “ئۇش ئتۇرلى كۇش” شىنجاڭدا زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ۋىبۇلدىرۇ ارەكەتتەرىن ورشەلەنە جۇرگىزپ، شىنجاڭنىڭ قوعام ورنىقىتىلىغنا ايرىقتشا ۇلكەن قاتەر جەتكىزپ، ار ۇلت حالقىنا ايرىقتشا ۇلكەن قايعى اكلدى. وسى زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلۋلارى (وقىعا) شىنجاڭداغى ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ومىرىنە، مال – مۇلىك حاۋپسىزدىگىنە ايرىقتشا ۇلكەن قاتەر ۋىموندىرىپ، ۋىمىزدىڭ نەگىزگى ادامدىق ۇقىمىمىزدى اۋىر دارەجەدە اياققا تاپتادى.

امەرىكانىڭ كەيىمىر ساياساتپازدارى مۇنى كورسە دە كورمەسكە سالىدى، زورلىقتى كۇشنىڭ، لاڭكەستىكىنىڭ قاتەرىنە ۇشراعان شىنجاڭداغى ار ۇلت حالقىنىڭ باس اماندىغىنا تپتتەي دە كوڭىل بولەدى. قازىر ۋىمىزدىڭ شىنجاڭ حاۋپسىز، ورنىقتى بولدى، ال سەندەر بار امالدارنىڭدى سالىپ، ايتىلمىس شىنجاڭغا ساياتىن “زاڭ جويا” نى ويدان قۇراستىرىپ، “ئۇش

فاكىتتىڭ جايى - جاپسارىن جىعا تانىپ، سۇرۇقچىلىقتىڭ

كەيىپ - كەسىپىن اشپ تاستايىق

□ قۇمىل قالاسى ۋىسلام ەدىنى قوعامىنىڭ باسىغى، يىچۇو رايونى وڭتۇستىك جۇڭشان جولى مەشىتنىڭ يىمامى اقات دولقىن

امەرىكا پارلامەنتى قاۋىم پالاتاسى ايتىلىمىس شىنجاڭغا ساياتىن “زاڭ جويا” سىن ماقۇلداپ، جۇڭگو شىنجاڭنىڭ ادامدىق ۇقىق جاعدايىنا سۇرۇقچىلىقىەن شاۋبۇل جاساپ، جۇڭگونىڭ ۇشقارلىقتى الاستاۋ جانە لاڭكەستىككە سوققى بەرۇ قۇلىشىنىس بۇرمالادى، وعان كۇپە جاقتى، ۋىدىنى قايراتكەر رەتىندە، مەن بۇعان توتەنشە كەكتەنەندىدىگىمدى جانە باتىل قارسى تۇراتىندىغىمدى بىلدىرەمىن.

مەن قۇمىلدا تۇدىم، قۇمىلدا ەسەيىپ – ەرچەتتىم، رەفورما جاساعاننان، ەسلىك اشقاننان بەرى تىيانشاننىڭ وڭتۇستىكى مەن سولتۇستىگىندە تۇلغان وراسان زور وزگەرىستى ۇز كوزىمەن كوردىم، ار ۇلت حالقىنىڭ نىتتىماقتى، جارسىمدى بولپ، اقبل – پاراساتتارمەن جانە ەبىگەكشىل قوس قولدارمەن كوركەم شىنجاڭدى بىرگە قۇرعانىنا كۇاڭكەر بولدىم.

ۋىسراق الدىڭغى عاسىردىڭ 90 - جىلدارىنان بەرى شىنجاڭ رايونىندا مىسداغان زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلولار (وقىعا) تۇلىپ، قىرۇار بەيكۇنا بۇقارا ۇلىم – جىشىڭكە ۇشراپ، جۇزدەگەن قوعام حاۋپسىزدىگى حالقى ساقشىسى قىزمەت ۇستىندە قۇربان بولدى، مال – مۇلىك شىغىنى ەسەپسىز بولدى. ۋىمىر قىدىرۇ زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلۋلارى (وقىعا) ۋىدىنى ۇشقارلىق يدەياننىڭ لاڭكەستىكىنىڭ ۇسىپ – ۇورىيىتىن توپىراغى ەكەندىگىن كورسەتتى. ۋىسراق امەرىكانىڭ كەيىمىر ساياساتپازدارى ۋىمىزدىڭ ۇشقارلىقتى الاستاۋ، لاڭكەستىككە سوققى بەرۇ جاعىندا جاساعان قۇلىشىنىستارىمىز بىەن ناتىجەلەرىمىزدى كورمەسكە سالىدى جانە تەرىسكە شىعاردى، ويىەكتپۇ شىندىققا قۇرمەت ەتىپەدى، ۋىمىزدىڭ ادامدىق ۇقىق جاعدايمىزدى ەشىمىر نەگىزسىز جازىمدى جانە جالا چاپتى، ولاردىڭ بۇل ارەكەتى “ئۇش ئتۇرلى كۇش” پەن لاڭكەستىكتى قولداغاندىق، قۇتۇتقاندىق. ۋىمىزدىڭ وتانىمىزدىڭ كۇن ساينىن تۇلەجىپ كەلە جاتقاندىغىن كورىگىسى كەلمەگەندىك، ۋىمىزدىڭ ار ۇلت بۇقارامىزدىڭ تىنىش، باقتى تۇرمىسنى ۋىتپتى دە كورىگىسى كەلمەگەندىك.

ۋىدىنى قايراتكەر بولغان مەن كوكىرەك كەرە امەرىكانىڭ كەيىمىر ساياساتپازدارىنا: ەندىگارى اۋىزدارنىڭا كەلگەندى كوكىپ، وتىرىك وسەك شىعارماڭدار، شىنجاڭداغى ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسى جاقسى ما، جامان با، شىنجاڭدىقتار ەڭ سويلەۇ ۇقىغنا يە، ۋىمىزدىڭ تىنىش نىتتىماعىمىزدى، تاتۇ – ۋىتاتىتى تۇرمىسىمىزدى بۇلدىرۇڭكە ۇرىنغان ارقانداي قاسكۇنەمدىك ارەكەت، ۋىسوزسىز، جەڭلىسپەين تىنادى دەپ قاتتاڭ ەسكەرتەمىن.

شارالارىن شىن نىيەتمىزبەن قولدايمىز. ادامدىق ۇقىق دەگەن نە؟ مەنىڭشە، شىن مانىندەگى ادامدىق ۇقىق دەگەنمىز مىنە وسى!

پارتيا مەن ۇكىمەت ازاماتتاردىڭ ۋىدىنى سەنىم ەركىندىگىن تولىق قامتاماسىز ەتتى. ۋىدىنى قايراتكەر رەتىندە، مەن مۇنى ۇز باسىمان وتكەردىم! مەشىتتەردىڭ “جەتىتى جەتكىزۇ، ەكى بولۇ، توعىز سەپتەۇ” قۇربىلىسى ۇزبەي ىلكەرلەتىلىپ، قىزمەت وتەۇ قۇربىلعارلارى ۇزبەي جاقسارۇدا. قازىر مەشىتتەردە سۇمەن شايبلاىن دارەتخانا، دارەت اۋۇ ۇبى سالىندى، قىستتا پار، جازادا اۋا رەتتەگىشى نىستەتىلدى، اۋىز سۇ ماشىناسى سىياقتى قىزمەت وتەۇ قۇربىلعارلارمەن جابدىقتالدى، ورتاسى توتەنشە جايلى. جۇرتقا بەلگىلى وسى ناقاتى سىتتەردى امەرىكاداعى ايتىلمىس شىنجاڭداغى ۇيەۇرلاردىڭ ادامدىق ۇقىغىنا كوڭىل ۋىولسپ وتىرعان ساياساتپازدارعا كوزىن اشىپ كورۇدى، كوپە – كورنەۇ وتىرىك ايتپاۋدى، بىلىسە دە بىلمەسكە سالىنباۋدى ايتامىز!

شىنجاڭ جۇڭگونىڭ شىنجاڭى، ۇيەۇر ۇلتى جۇڭخۇا ۇلتى ۇلى شائىرامنىڭ مۇشەسى، ۇلتىتار قاتىناسىمىنا ىرتكى سالاتىن ارقانداي قاسكۇنەمدىك، تۇبىندە، جەڭلىسكە ۇشرايدى. امەرىكاداعى ساياساتپازدارعا اۋىزىننا كەلگەننىن كوكەۋدى ايتامىز، شىنجاڭنىڭ ادامدىق ۇقىغىنىڭ جاقسى – جامان بولۇى جونىندە، ۋىمىز شىنجاڭدىقتاردىڭ ايتقانى ەسەپ!

شىنجاڭدىقتاردىڭ ايتقانى ەسەپ!